

Briselē, 2023. gada 25. aprīlī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2023/0105(COD)

8624/23
ADD 3

FOOD 30
DENLEG 22
CODEC 670
AGRILEG 74
SAN 203

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 21. aprīlis
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	SWD(2023) 98 final
Temats:	KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS Lauksaimniecības produktiem piemērojamo ES tirdzniecības standartu pārskatīšana ar mērķi nodrošināt ilgtspējīgu produktu ieviešanu un piegādi Pavaddokuments dokumentam - priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvu 2001/110/EK, kas attiecas uz medu, Direktīvu 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem, Direktīvu 2001/113/EK, kas attiecas uz cilvēku uzturam paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni, un Direktīvu 2001/114/EK, kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā

Pielikumā ir pievienots dokuments SWD(2023) 98 *final*.

Pielikumā: SWD(2023) 98 *final*

Briselē, 21.4.2023.
SWD(2023) 98 final

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS
IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMA ZIŅOJUMS

Lauksaimniecības produktiem piemērojamo ES tirdzniecības standartu pārskatīšana ar mērķi nodrošināt ilgtspējīgu produktu ieviešanu un piegādi

Pavaddokuments dokumentam

priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai,

ar ko groza Padomes Direktīvu 2001/110/EK, kas attiecas uz medu, Direktīvu 2001/112/EK, kas attiecas uz pārtikai paredzētām augļu sulām un dažiem līdzīgiem produktiem, Direktīvu 2001/113/EK, kas attiecas uz cilvēku uzturam paredzētiem augļu džemiem, želejām un marmelādēm un saldinātu kastaņu biezeni, un Direktīvu 2001/114/EK, kas attiecas uz dažu veidu daļēji vai pilnīgi dehidrētu konservētu pienu, kurš paredzēts lietošanai pārtikā

{COM(2023) 201 final} - {SEC(2023) 162 final} - {SWD(2023) 97 final}

Lauksaimniecības produktu tirdzniecības standarti ir spēkā esoši ES tiesību aktu noteikumi. Tie ir daļa no kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) un ir noteikti Eiropas Parlamenta un Padomes Tirgus kopīgās organizācijas (TKO) regulā, Komisijas sekundārajās regulās, kā arī tā dēvētajās Brokastu direktīvās. Tajos noteikta prasība, ka noteiktiem lauksaimniecības un pārtikas produktiem jāatbilst īpašām prasībām, lai tos varētu likumīgi laist tirgū. Šīs prasības bieži vien attiecas uz produkta īpašībām, bet tās var attiekties arī uz izcelsmi, ražošanas metodēm, ražošanā izmantotajām vielām vai saistīto kārtību, piemēram, uz produkta noformējumu un iepakojumu. Atsevišķu tirdzniecības standartu klasi, ko sauc par fakultatīviem rezervētiem apzīmējumiem, atspoguļo brīvprātīgs (valorizējošs) marķējums.

Šī pārskatīšana attiecas uz tirdzniecības standartiem, kuri, ņemot vērā Komisijas pieredzi to piemērošanas laikā, kā arī veikto izvērtējumu un apspriešanos, šķiet, jāmodernizē vai jāvienkāršo vai kuros mērķtiecīgāk jāpievēršas ilgtspējas apsvērumiem, kā izklāstīts Komisijas stratēģijā “No lauka līdz galdam”. Šie īpašie tirdzniecības standarti ir apspriesti ietekmes novērtējumā.

ES likumdevējs tirdzniecības standartus ar tiesību aktiem noteicis pirmkārt un galvenokārt tādēļ, lai apmierinātu pārtikas ķēdes dalībnieku, to vidū attiecīgo produktu patērētāju, ekonomiskās vajadzības. Lai daži standarti arī turpmāk atbilstu mērķim, tie būtu jākorrigē, jāvienkāršo vai jāmodernizē. Sabiedriskas nozīmes jautājumiem, piemēram, vidiskajai ilgtspējai vai dzīvnieku labturībai, līdz šim ir bijusi vien neliela loma. Ietekmes novērtējumā pētītas arī iespējas paplašināt ilgtspējas tvērumu stratēģijas “No lauka līdz galdam” pilnvarojuma satvarā. Tas atbalsta un nodrošina saskanību ar minētās stratēģijas horizontālām darbībām, kas arī attiecas uz ilgtspēju, tādām kā ilgtspējīgu pārtikas sistēmu regulējums, ilgtspējas marķēšana un dzīvnieku labturības tiesību aktu pārskatīšana. Ietekmes novērtējumā nav ieteikta universāla ilgtspējas pieeja dažādiem attiecīgajiem produktiem un nav mēģināts noteikt bāzlīniju, kas būtu piemērojama visās nozarēs. Relevantie argumenti, kas izmantoti tirdzniecības standartu apspriešanā ietekmes novērtējuma vajadzībām un, visbeidzot, vēlamo risinājumu izstrādē, balstās uz katra atsevišķa gadījuma novērtējumiem, kuros ņemta vērā attiecīgo produktu ekonomiskā, sociālā un vidiskā specifika.

Tirdzniecības standarti nerada tiešus publiskos izdevumus, izņemot izdevumus par kontroles režīmiem. Lai aizsargātu vērtību, kādu tirdzniecības standarti rada pārtikas ķēdē iesaistītajām ieinteresētajām personām, kontroles pasākumu veikšana parasti tiek uzticēta valsts iestādēm. Nav gaidāms, ka pašreizējā pārskatīšana būtiski ietekmēs valstu budžetu.

Tirdzniecības standarti vienlīdz attiecas gan uz vietējiem, gan importētiem produktiem, tātad nodrošina lojālu konkurenci patērētāju un ražotāju labā. Tāpēc šo standartu izmaiņas var ietekmēt trešo valstu ražotājus un importētājus. Saskaņā ar PTO noteikumiem tirdzniecības standartu izmaiņas ir iepriekš jāpaziņo saskaņā ar Nolīgumu par tehniskajiem šķēršļiem tirdzniecībā. Minētās izmaiņas var ietekmēt esošo ražošanas vai importa režīmu, neatkarīgi no tā, ka tās uz vietējiem ražotājiem attiecas vienādā mērā. Šādos paziņojumos būtu jāizskaidro izmaiņu politiskais pamatojums attiecībā pret mērķiem, kas ir lauksaimniecības tirdzniecības standartu pamatā. No otras puses, publiski standarti zināmā mērā var bremzēt privātu standartu izplatīšanos un to radīto – dažkārt negatīvo – ietekmi uz ražotājiem jaunattīstības valstīs.